

## La guerra de Síria: deu anys i molts reptes pendents



Font: UNHCR / Vivian Tou'meh

El conflicte a Síria compleix deu anys. El que semblava un episodi més de les conegudes com a Primaveraes Àrab -les quals ja s'estaven produint en altres països com Iemen, Egipte, Tunísia o Líbia- ha acabat per convertir-se en una guerra civil acarnissada, la qual no sembla estar prop d'arribar a la seva fi i les conseqüències -devastadores per a la població civil- s'han estès molt més enllà del territori siria. L'agreujament del conflicte amb el pas dels anys ha provocat la crisi migratòria més important des de la II Guerra Mundial i ha atret la intervenció estrangera en la lluita contra el terrorisme islamista radical.

L'origen dels enfrontaments el trobem el març de 2011 amb la tortura per part del règim d'un grup de joves que havien estat detinguts per pintar un grafit en contra del govern a la ciutat de Deraa. Aquest esdeveniment va fer sortir als carrers a milers de persones per tot el territori siria -incloent ciutats importants com Alep, Homs o Damasc- amb la finalitat de manifestar-se en contra del règim i de demanar més democràcia i justícia social, així com la fi de la brutalitat policial. La

resposta d'al-Assad va estar caracteritzada per una repressió violenta que es va saldar amb centenars d'arrestats i assassinats, donant inici així als enfrontaments armats entre el règim i els diferents grups opositors en un conflicte amb tints polítics i religiosos.

L'oposició al règim en el territori -ja des d'un inici de naturalesa heterogènia- va anar accentuant les seves diferències internes a mesura que avançava el conflicte donant lloc a diferents actors bel·ligerants que s'enfronten no sols al règim sinó també entre si. Això no fa més que complicar encara més la contesa, atraient fins i tot nous interessos internacionals en territori siria. Aquest és el cas per exemple del Comitè Suprem Kurd, el qual governa la zona del Kurdistan siria, en el nord del país. Això ha alterat l'actitud de Turquia -històricament enfrontada als kurds- qui des d'un principi s'havia mostrat partidària de donar suport al moviment rebel a Síria en contra d'al-Assad i ara sembla més interessada a disminuir el poder i influència dels kurds.

Un altre fenomen que ha posat tots els focus a Síria i ha despertat l'interès i sobretot la preocupació de la comunitat internacional és l'auge de l'islamisme radical. L'inici del conflicte armat juntament amb les tensions entre els diferents grups opositors va suposar el caldo de cultiu perfecte per a la radicalització i l'entrada de l'Estat Islàmic (EI) en el conflicte de Síria l'any 2013. L'EI -avui pràcticament erradicat del territori siria tot i que continua actuant a través de cèl·lules dorments- va arribar a ostentar grans zones de territori en el període corresponent a 2014-2017. Això va provocar un canvi en el sentit del conflicte, en tant que va determinar el canvi d'actitud d'una part de la comunitat internacional amb els Estats Units al capdavant d'una Coalició Internacional -sense el consentiment del govern siria- encarregada de minvar la influència i el poder de l'EI principalment mitjançant atacs aeris. Al mateix temps, els EUA han estat acusats de finançar i proporcionar armament a grups rebels i fins i tot de bombardejar posicions governamentals com a represàlia per a la utilització, per part del règim, d'armes químiques. Per part seva, altres potències com Rússia i l'Iran proporcionen suport al règim d'al-Assad i fins i tot han participat activament en el conflicte també mitjançant bombardejos. Finalment, l'Aràbia Saudita, Qatar, Kuwait i Turquia haurien finançat i donat suport a grups islamistes radicals inclosos l'EI i altres grups fonamentalistes. Això ha augmentat les tensions en l'àmbit internacional entre les diferents potències esmentades, fet que ha implicat que el conflicte siria sigui catalogat per alguns com a guerra subsidiària.

No obstant això, darrere de tota aquesta amalgama d'interessos internacionals i qüestions internes, el conflicte a Síria amaga una crisi humanitària i migratòria sense precedents en les últimes dècades. A més, la guerra sembla haver-se estancat i, malgrat que les hostilitats s'han reduït en els últims anys de manera considerable - el règim d'al-Assad ha recuperat la major part del territori gràcies a la determinant ajuda de Putin-, resulta complicat imaginar un final pròxim per a aquest.

Serveixin unes xifres per a fer-se ressò de la magnitud de la gravetat del conflicte. Segons l'Observatori Siria per als Drets Humans més de 387.000 persones han perdut la vida des de l'inici del conflicte el 2011. Avui dia hi ha 5,6 milions de refugiats sirians a l'estranger i el nombre de desplaçats interns ascendeix fins als 6,7 milions segons dades de l'agència de les Nacions Unides per als refugiats (ACNUR). Segons estimacions de Nacions Unides, 13,4 milions de persones necessiten ajuda humanitària i 12,4 milions viuen en situació d'inseguretat alimentària (Programa Mundial d'Aliments). Des de les Nacions Unides s'afirma que el govern siria ha denegat el 50% de les sol·licituds d'autorització per a dur a terme missions humanitàries utilitzant així l'ajuda humanitària com una eina bèl·lica més. A més, fonts de les Nacions Unides parlen de 38 atacs amb armes químiques dels quals 32 haurien estat d'autoria governamental.

Especialment tràgica és la situació dels nens i les nenes en el conflicte. S'estima que tres quartes parts dels refugiats sirians són nens i dones. Aquests col·lectius són els més vulnerables en situacions de migració. Els nens a causa de la seva vulnerabilitat física i les dones per ser l'objectiu principal de la violència sexual, encara que aquesta també és soferta pels nens i les nenes en nombroses ocasions.

La guerra de Síria ha despertat l'interès de la comunitat internacional des d'un principi. Les diferents potències estrangeres no han dubtat a intervenir en el conflicte amb la finalitat de protegir els seus respectius interessos i sense preocupar-se de les principals víctimes d'aquest: la població civil siriana. Una part de la població s'ha vist obligada a emprendre l'èxode més gran des de la II Guerra Mundial mentre que una altra part ha sofert les conseqüències del conflicte romanent en territori siria. El conflicte armat sembla estancat i els escenaris on el cessament de les hostilitats satisfaci els interessos de tots els actors - interns i estrangers- s'antullen remots i d'una complexitat extrema.

Per si no n'hi hagués prou, més enllà de la guerra ens trobem en un país amb una economia i unes infraestructures totalment devastades. La necessària reconstrucció serà impossible sense l'ajuda internacional i l'efectiva voluntat dels governs estrangers implicats, els quals fins ara, sigui

dit de pas, no han estat capaços -o no han estat disposats- a oferir una solució decent i acordada a la crisi migratòria siriana.

**Daniel Thormann Miquel**

Estudiant de Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració a la Universitat de Barcelona i en pràctiques a l'ANUE.

*Fonts:*

- Amnistía Internacional. (2019). *Todo lo que necesitas saber sobre los derechos humanos en Siria*. Amnesty International. <https://www.amnesty.org/es/countries/middle-east-and-north-africa/syria/report-syria/>
- Charte, M. (2021, 15 marzo). *Cronología de diez años de guerra civil en Siria*. RTVE.es. <https://www.rtve.es/noticias/20210315/cronologia-diez-anos-guerra-civil-siria/2080332.shtml>
- LaSexta.com. (2021, 13 marzo). *Las dramáticas cifras de la crisis humanitaria en Siria: 380.000 muertos y 12,3 millones de desplazados por la guerra*. LaSexta. [https://www.lasexta.com/noticias/internacional/las-dramaticas-cifras-de-la-crisis-humanitaria-en-siria-380000-muertos-y-123-millones-de-desplazados-por-la-guerra\\_20210313604cfc3ccc8eb700013a4840.html](https://www.lasexta.com/noticias/internacional/las-dramaticas-cifras-de-la-crisis-humanitaria-en-siria-380000-muertos-y-123-millones-de-desplazados-por-la-guerra_20210313604cfc3ccc8eb700013a4840.html)
- Sala, C. (2021, 15 marzo). *Siria, una década de guerra*. La Vanguardia. <https://www.lavanguardia.com/vida/junior-report/20210315/6374082/siria-decada-guerra.html>

**Publicat per:**



**Asociación para las Naciones Unidas en España**  
United Nations Association of Spain

Vía Laietana, 51, entlo.3ª. 08003 Barcelona  
Tels.: 93 301 39 90 – (31 98) Fax: 93 317 57 68  
e-mail: [info@anue.org](mailto:info@anue.org)

**Amb el suport de:**



**Generalitat de Catalunya**

\* La Revista de l'ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors.